

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 307/2026-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **LBG aréna s.r.o.**, Pribinova 25, Bratislava, IČO 46 674 357, zastúpenej WERNER & Co. s.r.o., Žltá 2/F, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/138/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/138/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/138/2017 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **3 000 eur**, ktoré jej **je** Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 014,41 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 307/2026-17 z 20. mája 2026 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručенú mu

25. apríla 2026, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Správneho súdu v Bratislave (ďalej aj „správny súd“) a predtým do 31. mája 2023 Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní označenom v záhlaví tohto nálezu. Zároveň požaduje, aby ústavný súd prikázal správne mu súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vrátane rozsudku správneho súdu č. k. BA-5S/138/2017-288 z 29. apríla 2026 vyplýva, že sťažovateľka je od januára 2018 (spolu s 31 subjektmi) ďalšou účastníčkou správneho súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o umiestnení stavby, a to ako osoba, v prospech ktorej bolo vydané správnymi žalobami napadnuté rozhodnutie o umiestnení stavby, LBG arény, ktorý iniciovali žalobcovia [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca 1“), a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca 2“) samostatnými správnymi žalobami z 28. júna 2017 proti žalovanému Regionálnemu úradu pre územné plánovanie a výstavbu Bratislava (pôvodne Okresnému úradu Bratislava) podaním dvoch samostatných správnych žalôb na pôvodne príslušnom Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Tieto konania boli vedené krajským súdom pod sp. zn. 5S/138/2017 a sp. zn. 2S/151/2017. Sťažovateľka 23. októbra 2017 požiadala krajský súd, aby rozhodol o jej pribratí do napadnutého konania, o predmetnom návrhu krajský súd rozhodol uznesením č. k. 2S/151/2017-45 z 8. januára 2018. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovateľka uvádza, že na výzvu krajského súdu sa k správnej žalobe vyjadrila písomným podaním z 27. februára 2018. Po niekoľkých rokoch nečinnosti krajský súd uznesením č. k. 5S/138/2017-50 z 25. apríla 2023 rozhodol o spojení vecí sp. zn. 5S/138/2017 a sp. zn. 2S/151/2017 na spoločné konanie, ktoré budú ďalej vedené pod sp. zn. 5S/138/2017. Prvé pojednávanie bolo správnym súdom (na ktorý prešiel výkon súdnictva vo veci sťažovateľky od 1. januára 2023, pozn.) nariadené na 4. marec 2026, teda takmer po deviatich rokoch od podania správnej žaloby. Toto pojednávanie bolo odročené na 29. apríl 2026 z dôvodu nedodržania lehoty na prípravu u jedného z účastníkov a pre predloženie písomného vyjadrenia žalobcami len jeden deň pred pojednávaním. Na pojednávaní 29. apríla 2026 správny súd vyhlásil rozsudok, ktorým správnu žalobu žalobcu 1 zamietol a žalobcu 2 odmietol, úspešnému žalovanému ani ďalším účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka okrem celkovej dĺžky napadnutého konania upriamuje pozornosť na to, že správny súd (predtým krajský súd) v jej veci 7 rokov vôbec nekonal s výnimkou procesného rozhodnutia o spojení vecí na spoločné konanie. Vec pritom nie je podľa nej právne ani skutkovo zložitá, predmet konania patrí medzi bežnú agendu správneho súdnictva, ona sama svojím správaním k dĺžke napadnutého konania nijako neprispela. Požadovanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila všeobecne zásadami spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), a to so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Podľa sťažovateľky niet žiadneho relevantného dôvodu na to, aby predmetná právna vec nebola rozhodnutá správnym súdom do jedného roka. Ani zaťaženosť súdu a zákonného sudcu a ani

prípadná zmena zákonného sudcu, resp. zmena správneho súdu nemôžu ísť na vrub právu strany sporu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

4. Správny súd vo svojom vyjadrení sp. zn. I SprV/125/2026 z 8. mája 2026, o ktoré ho ústavný súd požiadal ešte v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti (§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde), pripojac chronologický prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní (zhodujúcich sa s tvrdením sťažovateľky), prostredníctvom súčasného sudcu spravodajcu v podstatnej časti uviedol, že na pojednávaní 29. apríla 2026 vec meritórne rozhodol. Podľa doplneného vyjadrenia správneho súdu z 29. mája 2026 bol rozsudok z dôvodu náročnosti veci vyhotovený v predĺženej lehote 2. júna 2026 a v súčasnosti sa doručuje účastníkom konania.

4.1. Predsedníčka správneho súdu znova poukázala na výraznú personálnu poddimenzovanosť správneho súdu, ktorá má nepochybne zásadný vplyv aj na rýchlosť konania a zopakovala i to, že Správny súd v Bratislave prevzal pri svojom vzniku 1. júna 2023 5 766 nerozhodnutých vecí správnych kolégií troch krajských súdov.

5. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľku na podanie repliky k vyjadreniu správneho súdu, keďže obsahuje predovšetkým popis procesných úkonov súdu, ktorý sa zhoduje s podaním sťažovateľky a jeho obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate (porušenie označených práv).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

8. Povinnosť správneho súdu a jeho sudcu konať rýchle a hospodárne podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp správneho súdneho konania v § 5 ods. 7 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a povinnosť konať bez prietáhov aj v čl. 17 Civilného sporového poriadku, ktorý je premietnutý aj do § 5 ods. 1 SSP. Správny súd je teda povinný postupovať v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzať zbytočným prietahom, konať hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného

zaťažovania účastníkov konania a iných osôb a určovať poradie jednotlivých procesných úkonov tak, aby konanie pred ním bolo rýchle a hospodárne (§ 5 ods. 7 SSP). Okrem toho podľa § 103 ods. 1 prvej a druhej vety SSP ak sa konanie začalo, postupuje v ňom správny súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie rozhodnutá. Správny súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci konania nečinní. Podľa týchto zásad v napadnutom konaní ani krajský súd, ani správny súd nepostupovali dôsledne.

9. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétného súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. i čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou [I. ÚS 17/2022, rozsudky ESLP vo veci Frydlander v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00] zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitost' veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

10. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom napadnutého konania je správna žaloba proti rozhodnutiu správneho orgánu. Podľa názoru ústavného súdu vec nevykazuje ani osobitnú právnu, ani skutkovú zložitost', keďže skutkový stav veci je v podstate ustálený už v administratívnom konaní a nevyžaduje si komplikované dokazovanie, lebo správny súd v zásade vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, avšak určitá obťažnosť veci je daná veľkým množstvom ďalších účastníkov (§ 32 ods. 3 SSP). V správaní sťažovateľky neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku napadnutého konania.

11. Čo sa týka postupu krajského súdu, ten po podaní správnej žaloby 30. júna 2017 realizoval len procesné úkony doručovania správnej žaloby a vyjadrenia (august, september a október 2017), uznesením č. k. 2S/151/2017-45 z 8. januára 2018 pribral do konania 36 ďalších účastníkov konania, ktorým následne doručoval žalobu a až uznesením č. k. 5S/138/2017-50 z 25. apríla 2023 spojil obe správne žaloby na spoločné konanie. Obdobie absolútnej nečinnosti možno vzhliadnuť od apríla 2018 (keď bolo doručené poslednému z ďalších účastníkov) do apríla 2023, keď došlo k spojeniu veci. Po prechode súdnictva z krajského súdu na správny súd k 1. júnu 2023 došlo v zmysle rozvrhu práve viackrát k prerozdeleniu veci, správny súd doručoval správnu žalobu a vyjadrenie žalovaného ďalším stávajúcim 32 ďalším účastníkom, nariadil dve pojednávania a na ostatnom z nich vo veci rozhodol. Bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že napadnuté konanie ku dňu jeho rozhodovania o ústavnej sťažnosti nie je po deviatich rokoch od začatia konania právoplatne skončené.

12. V súvislosti s opakovanou obranou správneho súdu ústavný súd napriek pochopeniu organizačných a personálnych ťažkostí znova pripomína, že otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v kontexte ustálenej rozhodovacej praxe ESLP ani rozhodovacej praxe ústavného súdu v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prietahom v konaní. Ústavný súd vníma problém nadmernej zaťažnosti všeobecných súdov, osobitne Správneho súdu v Bratislave, avšak zároveň poukazuje na to, že je úlohou zmluvných štátov nastaviť si svoj právny systém takým spôsobom, aby boli súdy schopné zaručiť každému právo na rozhodnutie v primeranej lehote (rozsudok Veľkej komory vo veci Sürmeli proti Nemecku z 8. 6. 2006, sťažnosť č. 75529/01, bod 129). Chronické, resp. dlhotrvajúce preťaženie

súdov nemôže ospravedlniť neprimeranú dĺžku konania (Probstmeier proti Nemecku z 1. 7. 1997, sťažnosť č. 20950/92, bod 64).

13. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy spočívajúce v nečinnosti správneho súdu od júna 2023 do mája 2025 a predtým krajského súdu od apríla 2018, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'účinenia

14. Keďže napadnuté konanie nie je právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal správneho súdu konať v ňom bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

15. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti domáha priznania primeraného finančného zadost'účinenia 5 000 eur. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za možné finančné zadost'účinenie sťažovateľke priznať, majúc pritom na zreteli, že cieľom jeho priznania je zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu. Tak ako na to sťažovateľka poukazuje, pri určení primeraného finančného zadost'účinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP v zmysle čl. 41 dohovoru a konkrétnych okolností prípadu vrátane procesného postavenia sťažovateľky v predmetnom správnom súdnom konaní na jednej strane a na strane druhej jej postavením v administratívnom konaní o umiestnenie stavby, ktoré sa jej bezprostredne dotýka. Nemohol však pritom ponechať bez povšimnutia, že sťažovateľka požiadavku priznania finančného zadost'účinenia odôvodňuje značne všeobecne a tiež že hoci poukazuje na sedemročnú nečinnosť súdov, o svoju vec sa až do nariadenia termínu posledného pojednávania prakticky nezaujímal.

16. Pri ustálení sumy priznaného finančného zadost'účinenia ústavný súd okrem už uvedeného prihliadol i na celkovú dĺžku napadnutého konania vedeného pred krajským súdom a správnym súdom (od 30. júna 2017, resp. 1. júna 2023) v trvaní takmer deviatich rokov a pretrvávajúcu nečinnosť krajského súdu štyri roky a správneho súdu v trvaní viac ako jeden a pol roka, keď čiastočne zohľadnil aj enormnú záťaženosť správneho súdu a personálnu poddimenzovanosť po jeho vzniku [IV. ÚS 471/2012 (ZNaU č. 29/2013)]. Vzhľadom na uvedené rozhodol podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde o priznaní finančného zadost'účinenia sťažovateľke 3 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšku požadovaného primeraného finančného zadost'účinenia ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhoviel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

17. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania celkom v sume 1 014,41 eur tak, ako si ju uplatnila a vyšpecifikovala (bod 4 výroku tohto nálezu).

18. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Právnej zástupkyni sťažovateľky patrí náhrada trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2026 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v hodnote 2 x 396,50 eur a režijný paušál 2 x 15,86 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty (sadzba dane vo výške 23 %), ktorej je právna zástupkyňa platiteľkou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu